

אל מה יונחו הכוחות המזוינים של ברה"מ?

לאחר הועידה ה"כ"ב של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית הועלו במאמר-מערכת מנחה באחד הירחונים הצבאיים הרציניים שבברה"מ קוים לפיתוחם של הכוחות-הלוחמים לעתיד. עיקרן של הנחיות אלו מוצא ביטוי בקטעים נבחרים, הניתנים להלן.

- **מלחמה עולמית, אם תתחולל — הרי, לפי מהותה המדינית, תהיה זו התנגשותן המזוינת המכרעת של שתי שיטות סוציאליות מנוגדות. טיבה המעמדי החריף של מלחמה זו יקבע מראש את אופין הנחרץ של המטרות המדיניות והצבאיות של הצדדים הלוחמים. אמצעי-הפגיעה הראשי במלחמה כזו יהיה הנשק הגרעיני; ואת אמצעי-היסוד לשיגורו אל מטרותיו יהיו הטילים.**
כל התנגשות מזוינת שהאימפריאליסטים יביאו אליה תתפתח, כתנאי זמנני, באופן בלתי-נמנע למלחמה גרעינית-טילית כללית, משתיגרפנה לתוכה מעצמות גרעיניות. והחובה היא להכין את הכוחות-המזוינים, הארץ, העם כולו, לקראת מלחמה כזאת דוקא.
- **עובדה-ראשית קובעת בפיתוחם של הכוחות-המזוינים הסובייטיים היא שהוקם במסגרתם סוג חדש של כוחות מזוינים: הגייסות-הטיליים ליעוד אסטרטגי.**
על אף אפשרויות-הלחימה הגדולות הגלומות בגייסות-הטיליים, מושתתת הדוקטרינה הסובייטית על ההנחה כי הנצחון הסופי על התוקפן יושג רק כתוצאה מפעולותיהם המשותפות של כל סוגי הכוחות-המזוינים. מלחמה עתידה, באם תפרוץ, תתנהל על-ידי צבאות המוניים, מרובי-מיליונים. מהלכה ותוצאותה תלויות במידה מכרעת בכך, עד כמה זהים יהיו הצבא והעם, באיתנות הקשר שבין החזית והעורף וביכולת המשטר למצות את כל הכוחות והאמצעים למאבק באויב.
- **אפשרויות-הלחימה של גייסות-יבשתיים גדלו בהרבה — על אף צמצומם הניכר. ביכולתם לנהל פעולות-קרב אקטיביות ותמרוניות-ביותר, בקצב-יתנועה מהירים שטרם היו כמותם, בעומק אופרטיבי עצום, ובמסיבות של תפעול נשק-גרעיני על-ידי היריב. את כוח-היסוד שבהם מהוות עוצבות-טילים „אסטרטגיות” ויחידות בעלות יעוד אופרטיבי-טקטי, החמושות אף-הן בטילים, גרעיניים ואחרים, מטיפוסים שונים. עם זאת, לא רפתה תשומת-הלב לציוד הגייסות בארטילריה ובטנקים.**
דאגה מיוחדת נתונה להגנה נגד-מטוסית ונגד-טילית, חימושם וארגונם של גייסות ההגנה הנגד-מטוסית נשתנו מן-היסוד. גייסות נ"מ טיליים, במשולב עם מטוסי-ירוט על-קוליים — יש ביכולתם להדוף התק-עותיהם של אויריה בת-זמננו ושל אמצעי התקפה-מן-האוויר מונחים-מרחוק, אשר ליריב. לרשות כוחות-האוויר הלוחמים עומדים עתה מטוסי-סילון חדישים, החמושים בסוגים שונים של נשק טילי. בשנים האחרונות גדלו מהירותם של מטוסי-מלחמה ורום ה„תקרה” שלהם, פי 1½ ועד 2½.
- **ציוד הגייסות במערכת-חימוש חדשה גרם לשינויים במבנה הארגוני שלהם, וחייב עיבוד תקנונים והוראות-פעולה חדשים, שכלול ההכנה האופרטיבית והטקטית, ואימונם מחדש של אנשי-הצבא, ובמיוחד של קצינים וגנרלים. כתוצאה משידוד-מערכות מן-היסוד, שבוצע בכוחות-המזוינים, הולמים עתה ארגונם והכשרתם-לקרב את דרישותיה של מלחמה בת-זמננו.**
- **עקרון חשוב ביותר בבניית כוחות-ינר-המזוינים הוא עקרון אחדות-הפיקוד. הוא המודא את השליטה המרוכזת על הגייסות, את אחדות רצונו ופעולותיו של האורגניזם הצבאי בכללותו, את אחריותו האישית של כל אחד לענין שהופקד בידיו*.**
- **באשר לזיונם-מחדש של הצבא וציה-מלחמה בחימוש טילי-גרעיני, שידוד-ארגונם של הכוחות-המזוינים מן-היסוד, ובחינה ביקורתית של תורת אמנות-המלחמה — הרי אחד מן החשובים שבתפקידים כיום הוא להוסיף ולשכלל את אמנות-המלחמה שלנו, את ההכנה האופרטיבית-הטקטית והטכנית-הצבאית של קצינים וגנרלים, לקיים בהקפדה את התקנונים והוראות-הפעולה, להעלות למדרגה חדשה, גבוהה-יותר, את שליטת אנשי-הצבא במלאכתם הצבאית.**
- **על אף ההתפתחות שטרם נראתה כמותה של הטכניקה וציוד-הלחימה, וכושר-פועלם העצום — עדיין שמור לאדם התפקיד המכריע בשדות-הקרב.**
* כאן נשמע הד לבצית חלוקת-הסמכות, בשעתו, בין מפקדים לקומיסרים. — המערך.

בשדה-הקרב, ושביכולתם לשאת את כל המטען של הדרגים הלוחמים.

• כל מאמצה של מערכת התחזוקה חייב להיות מוקדש לשלב ניהול הקרב עצמו (ובעיקר — בכיוון המאמץ-העיקרי של הדרגים הלוחמים); ולכן נקודת הכובד של עבודת הסגל העורפי מכוונת לאבטחתן, בראש וראשונה, של הרציפות וההמשכיות בניהול הקרב.

* ביטוי אופייני ללשון-המושגים של הצבא הסובייטי ומשמעותו היא: ניהול פעולות אפסנאיות המכוון להבטיח את האפשרויות בשביל המאמץ-העיקרי של מבצע; "תמרון" כזה מתבטא בהכנות המצרכים והשירותים של מערכת התחזוקה מעומק המערך או לרוחב החזית (מגורה אחת לשניה) לעבר אותו קו בחזית, בו מתנהל או יתנהל הקרב המכריע.

והיחידות אחריות פיקודית כללית לגבי עבודת היחידות והמת-קנים העורפיים. שליטתו של מפקד העוצבה, ומטהו המבצעי, על מערכת התחזוקה מקיפה תחומים אלה: מתן הוראות בקשר להכנת מלאי הפריטים הדרושים לניהול הקרב; "תמרון באספקת המצרכים החומריים" מגורה אחת לשניה, לאור המסיבות המשתנות; תיאום וארגון עזרה הדדית בין העוצ-בות והיחידות השונות ביחס לשימוש במלאי ובשירותים העורפיים תוך מהלך הקרב.

• בשל התנופה הרבה של הקרב חייבת מערכת התחזוקה לעמוד בקשר הדוק עם הלוחמים ולהתקדם בעקבותיהם. מכאן באה בצבא הסובייטי הדרישה לכך שיחידות התחזוקה ומתקניה יהיו מצויידים בכלי-רכב בעלי כושר-מעבר רב

עקרונות מזה -

והגבות אקטואליות מזה

תפקידים גדולים עומדים בפני המדע-הצבאי הסובייטי. מחובתו לגלות מה הן המגמות החדשות בהתפתחות הכוחות-המוזונים ואמצעי-הלחימה הטכניים — ועל יסוד אלה ללבן ולהעלות את אורחות ניהול פעולות-הקרב וצורותיו התכליתיים וה"משתלמים" ביותר. לפתור בעיה זו ניתן רק בדרך של ניתוח ועיבוד מדעיים מעמיקים של הבעיות האקטואליות בתחום האסטרטגיה, האמנות האופרטיבית והטקטיקה, תוך התחשבות בכל השגיו של המדע בן-זמננו. במסיבות בהן יתכן כי האימפריאליסטים יביאו למלחמה גרעינית-טילית, הכרח הוא להקדיש תשומת-לב מיוחדת לחקר השאלות של השלב-הפותח במלחמה ושל הדיפת התנפלות-פתע. על המדע-הצבאי הסובייטי להעלות המלצות מבוססות בענין בניתם של הכוחות-המוזונים וארגונם, השימוש התכליתי-ביותר בהם במסיבות ובמצבים שונים.

תפקיד נכבד בפתרון הבעיות הניצבות בפני הכוחות-המוזונים הסובייטיים נועד למדע הצבאי-ההיסטורי. היסטוריונים צבאיים צריכים — על יסוד ניתוח נסיונה של מלחמת-העולם השניה והתפתחות אמנות-המלחמה בתקופה שלאחריה — לגלות ולהעלות את כל החדש אשר הורתו במלחמה, והזוכה עתה להמשך-התפתחותו במסיבות של יישום הטכניקה החדשה.

✱

לאור החלטותיה של הועידה ה-כ"ב של המפלגה הקומוניסטית של ברז"מ, מקבל ערך רב חיטולן הסופי של תוצאות פולחן אישיותו של סטלין, שהשפיע השפעה קטלנית על מחקרים צבאיים-היסטוריים. מאורעות צבאיים רבים מימי מלחמת-האזרחים ומלחמת-העולם השניה הוארו ב"תקופת פולחן-האישיות" באופן חד-צדדי; תפקידו של סטלין, כמארגנם היחיד-כמעט של כל נצחונותינו, הוגזם בהם יתר-על-המידה. בעבודות ההיסטוריות-הצבאיות שנכתבו אז פרחו ושגשו הדוגמטיות והצטטנות.

ועידת המפלגה הקומוניסטית ה-כ', אשר דנה לכף-חוברה את פולחן-אישיותו של סטלין, פתחה אופקים רחבים בפני חקר מעמיק וכל-צדדי בתולדותיה אפופות-הגבורה של החברה הסובייטית. בין הועידות ה-כ' וה-כ"ב הושלם פרסומן של תולדות-מלחמת-האזרחים, יצאו לאור שלושה כרכים של תולדות, "מלחמת-המולדת הגדולה", ונתפרסמה שורה של קבצים העודתיים על בנית הכוחות-המוזיניית הסובייטיים.